

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 12, No. 3, 2017, pp. 1 - 16

O J E D

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก
A NEEDS ANALYSIS FOR ESTABLISHING INCLUSIVE SCHOOL WITHIN SCHOOLS

UNDER BANGRAK DISTRICT OFFICIAL

นางสาวธัญญ์ฐิตา ญาณวิริยวงษ์*

Thuntita Yanviriyavong

ดร.ธีรภัทร ภูโลภาส**

Dhirapat Kulophas, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก ใช้กรอบแนวคิดการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก จำนวน 65 คน ผลการวิจัยพบว่า จากการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อมของนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก โดยทุกด้านมีการปฏิบัติระดับปานกลาง ด้านความพร้อมของนักเรียนเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมทุกด้านมีปัญหาในระดับมาก โดยด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านความพร้อมของนักเรียน

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: pavolion_lin@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: dhirapat.k@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to study the current condition, desirable conditions and needs to establish an inclusive school in Bangrak district in Bangkok by using the Student Environment Activity Tool Framework (SEAT Framework). The sample of the respondents consisted of a primary school committee of the school belong to the office of Bangrak district, with a total of 65 people. The research found that the SEAT Framework has four elements: student readiness, environment, teaching activities and media facilities. The school personnel practice in four area are average, which student readiness is the most significantly concerned, followed by the environment, teaching activities and media facilities respectively. For the requirement for opening co-educational schools, all elements of the problems were at a high level, with the media facilities being the most demanding areas, followed by teaching activities, environment and the readiness of students respectively.

คำสำคัญ: การศึกษาพิเศษ/ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ/ โรงเรียนเรียนร่วม

KEYWORDS: SPECIAL EDUCATION/ STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS/ MAINSTREAMING SCHOOL

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยประสบปัญหาด้านการกระจายการศึกษาให้แก่บุคคลในแต่ละกลุ่มสังคม ทำให้ได้รับการศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกัน หนึ่งในกลุ่มบุคคลเหล่านั้น คือ กลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งหมายถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางกาย และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อารมณ์ และพฤติกรรม โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ เรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอยู่ในความหมายเดียวกับเด็กพิการ เพื่อสะดวกในการจัดการศึกษา และแยกบุคคลที่มีความบกพร่องออกจากบุคคลปกติ ในอดีตบุคคลพิการได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าโรงเรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2478 และบุคคลปัญญาอ่อนไม่ได้รับการยอมรับให้เข้ารับการศึกษานอกระบบ แม้ต่อมาได้มีการเปิดโอกาสให้กับบุคคลพิการให้ได้รับการศึกษาเทียบเท่าคนปกติ โดยการจัดการเรียนการสอนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนพญาไท (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541) แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีโรงเรียนอื่นใดที่เปิดโอกาสให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อารมณ์ และพฤติกรรม หรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับการศึกษาเท่ากับเด็กปกติทั่วไป จึงถือว่ากลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษยังไม่ได้รับการศึกษาที่เพียงพอและเท่าเทียมกับกลุ่มนักเรียนอื่น ๆ อีกทั้งไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ขาดโอกาสทางการศึกษา ไม่สามารถดำเนินชีวิตประจำวันด้วยตนเองได้อย่างเป็นปกติ

จากผลประเมินโครงการการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนปกติ กรณีศึกษาโรงเรียนพญาไท และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของจิตติมา อิมอุตม (2543) พบว่า โครงการการเรียนร่วมของโรงเรียนพญาไท เน้นให้เด็กพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่เป็นภาระของคนอื่นในสังคม แต่ในการจัดชั้นเรียน

พิเศษแยกจากชั้นเรียนปกติให้กับเด็กพิเศษ ทำให้เด็กพิเศษกับเด็กปกติได้เรียนรู้ซึ่งกันและกันค่อนข้างน้อย ส่วนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสอนเป็นรายบุคคล ทำให้เด็กมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ และรูปแบบในการจัดเป็นการเน้นให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้ได้มากที่สุด ทำให้เด็กพิเศษมีโอกาสได้เรียนรู้สังคมของเด็กปกติ จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) ส่งผลดีต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และการสื่อสารของเด็กเรียนร่วมให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้เหมือนเด็กปกติ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมหากได้รับการศึกษาในโรงเรียนเรียนร่วม อีกทั้งมีกฎหมายที่รองรับการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเด็กพิการซึ่งมีความหมายรวมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกันและทั่วถึง แต่อย่างไรก็ตามในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โรงเรียนในสังกัดมีนักเรียนที่มีลักษณะพิการ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว หรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ประมาณ 10 คน (ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางรัก, 2559) โดยนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษดังกล่าวมีพฤติกรรมก้าวร้าว, ไม่มีสมาธิในการเรียน และไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน จึงทำให้กลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่ได้รับการดูแลและพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมจากครูผู้สอน ผู้บริหารเขตบางรักจึงมีนโยบายในการให้เปิดโรงเรียนเรียนร่วมแก่โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดหัวลำโพง โรงเรียนวัดสวนพลู โรงเรียนวัดม่วงแค โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม และโรงเรียนวัดแก้วแจ่มฟ้า กรุงเทพมหานครได้กำหนดหลักเกณฑ์การขอเปิดสอนการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา, 2557) สรุปได้ว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักจะต้องมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างน้อยจำนวน 10 คนต่อโรงเรียน และมีความพร้อมด้านบุคลากร เช่น มีครูการศึกษาพิเศษ หรือครูที่ได้รับการอบรมการคัดกรองความบกพร่องของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนเรียนร่วม ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก หากมีความพร้อมดังกล่าวแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาแจ้งความประสงค์ขอเปิดการเรียนการสอนพิเศษ (เรียนร่วม) ต่อสำนักการศึกษา เพื่อจัดทำประกาศการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามในประกาศฯ ต่อไป

ดังนั้น ในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางรักซึ่งมีประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางรัก โดยเฉพาะด้านวิชาการในการพัฒนาศักยภาพและการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก

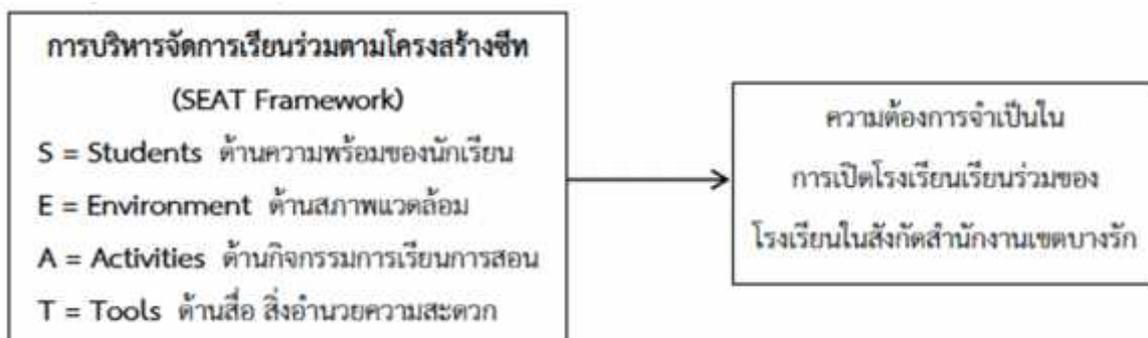
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และปัญหาในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก ศึกษาตามขอบข่ายการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เบญจา ชลธารินทร์, 2546) ดังนี้

การบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท(SEAT Framework) กำหนดออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความพร้อมของนักเรียน ประกอบด้วย เตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง และเตรียมความพร้อมนักเรียน
2. ด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง การจัดตารางเรียน การประสานความร่วมมือ และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง
4. ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย นโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น

ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร/ผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก จำนวน 5 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 75 คน กำหนด

จำนวนตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 63 คน จาก 75 คน โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักเป็นผู้ให้ข้อมูล มี 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก โดยแบ่งองค์ประกอบการจัดการเรียนร่วม 4 ด้าน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดขึ้น

3) สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิด

4) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจ และปรับแก้ไข

5) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้ โดยคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านครุศาสตร์/ทางด้านบริหารการศึกษา มีความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย

เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดค่าดัชนี IOC (Item Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.50 และส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ≤ 0.50 นำไปปรับปรุงแก้ไขคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม พบว่า ข้อที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 จำนวน 18 ข้อ ข้อที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 จำนวน 6 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 24 ข้อ

6) นำแบบสอบถามมาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเห็นชอบในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมนำไปใช้เก็บข้อมูล

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ใช้เวลา 35 วัน แจกแบบสอบถาม จำนวน 75 ฉบับ ได้รับคืน 71 ฉบับ ตรวจสอบแล้วมีแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 65 ฉบับ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์สภาพในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักด้วยดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index: PNI_{Modified} (นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช, 2548) มีสูตร ดังนี้

$$\text{ความต้องการจำเป็น (PNI)} = \frac{\text{สภาพการดำเนินการที่คาดหวัง (I) - สภาพการดำเนินการปัจจุบัน (D)}}{\text{สภาพการดำเนินการปัจจุบัน (D)}}$$

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก ผลการวิจัยพบ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	คณะกรรมการสถานศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	
1. เพศ	1.1 ชาย	29	44.60
	1.2 หญิง	36	55.40
	รวม	65	100
2. อายุ	2.1 ต่ำกว่า 40 ปี	16	24.60
	2.2 41 - 50 ปี	30	46.20
	2.3 51 - 60 ปี	16	24.60
	2.4 60 ปีขึ้นไป	3	4.60
	รวม	65	100
3. ระดับการศึกษา	3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	16.90
	3.2 ปริญญาตรี	38	58.50
	3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	16	24.60
	รวม	65	100

สถานภาพ	คณะกรรมการสถานศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	
4. ตำแหน่ง	4.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ	26	40
	4.2 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์	4	6.20
	4.3 ผู้แทนองค์กรชุมชน	4	6.20
	4.4 ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	4	6.20
	4.5 ผู้แทนผู้ประกอบการ	11	16.90
	4.6 ผู้แทนศิษย์เก่า	7	10.80
	4.7 ผู้แทนครู	5	7.70
	4.8 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	6.20
รวม	65	100	
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	5.1 ต่ำกว่า 1 ปี	9	13.80
	5.2 1 - 4 ปี	35	53.80
	5.3 5 - 8 ปี	11	16.90
	5.4 9 ปีขึ้นไป	10	15.40
	รวม	65	100

จากตาราง 1 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55.40) มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี (ร้อยละ 46.20) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 58.50) ตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ (ร้อยละ 40) และมีประสบการณ์การทำงานในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 - 4 ปี (ร้อยละ 53.80)

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นกรรมการสถานศึกษามีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 9 ปีขึ้นไป โดยปกติกรรมการสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานต่อเนื่องได้ 2 วาระติดกัน วาระละ 4 ปี รวม 2 วาระคือ 8 ปี แต่ในกรณีนี้เนื่องจากกรรมการสถานศึกษาบางท่านอยู่ครบวาระต่อเนื่อง 2 วาระติดกัน และได้เว้นจากการเป็นกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 วาระ จากนั้นจึงกลับมาเป็นกรรมการสถานศึกษาในวาระถัดไป ส่งผลให้มีกรรมการสถานศึกษาที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 9 ปีขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารการจัดการเรียนร่วมและความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก

สภาพปัจจุบันในการบริหารการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักรายโรงเรียน

ตาราง 2 สภาพปัจจุบันในการบริหารการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักรายโรงเรียน

การบริหารจัดการเรียนร่วม	โรงเรียนวัดม่วงแค		โรงเรียนวัดแก้วแจ่มฟ้า		โรงเรียนวัดสวนพลู		โรงเรียนวัดหัวลำโพง		โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม	
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.
1. ด้านความพร้อมของนักเรียน	4.13	0.61	3.93	0.64	3.42	0.65	1.85	1.83	2.50	1.75
2. ด้านสภาพแวดล้อม	4.17	0.70	3.70	0.65	3.46	0.78	2.00	1.65	2.27	1.40
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.15	0.67	3.90	0.63	3.45	0.78	1.76	1.65	2.01	1.68
4. ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก	4.07	0.70	3.75	0.61	3.33	0.93	1.59	1.60	1.66	1.52

จากตาราง 2 พบว่า โรงเรียนวัดม่วงแค มีสภาพปัจจุบันโดยรวมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้านใกล้เคียงกัน ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.17$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.15$) ด้านความพร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 4.13$) และด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.07$)

โรงเรียนวัดแก้วแจ่มฟ้า มีสภาพปัจจุบันโดยรวมในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความพร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.90$) ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.75$) ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.70$)

โรงเรียนวัดสวนพลู มีสภาพปัจจุบันโดยรวมในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้านใกล้เคียงกัน ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.46$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.45$) ด้านความพร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.42$) และด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.33$)

โรงเรียนวัดหัวลำโพง มีสภาพปัจจุบันโดยรวมในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 2.00$) ด้านความพร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 1.85$) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.76$) และด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 1.59$)

โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม มีสภาพปัจจุบันด้านความพร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 2.50$) ในระดับปานกลาง และมีสภาพปัจจุบันด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 2.27$) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.01$) ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.66$)

ความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักในภาพรวม

ตาราง 3 ความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักในภาพรวม

การบริหารการจัดการเรียนร่วม	สภาพปัจจุบัน		สภาพพึงประสงค์		ค่า PNI
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
1. ด้านความพร้อมของนักเรียน	3.17	1.49	4.23	0.83	0.33
2. ด้านสภาพแวดล้อม	3.12	1.38	4.18	0.82	0.34
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.06	1.53	4.12	0.95	0.35
4. ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก	2.88	1.55	3.96	1.04	0.38

จากตาราง 3 การบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) พบว่า ด้านความพร้อมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.17$) เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.12$) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.06$) และด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 2.88$) สำหรับความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วม พบว่า ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก (PNI = 0.38) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (PNI = 0.35) ด้านสภาพแวดล้อม (PNI = 0.34) และด้านความพร้อมของนักเรียน (PNI = 0.34)

สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรักรายด้านย่อย

ตาราง 4 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก ด้านความพร้อมของนักเรียน

สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก	สภาพปัจจุบัน		สภาพพึงประสงค์		ค่า PNI
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
1. ด้านความพร้อมของนักเรียน	3.17	1.49	4.23	0.83	0.33
1.1 เตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเอง และด้านวิชาการให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.17	1.57	4.26	0.85	0.34
1.2 เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนทั่วไป โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี	3.17	1.43	4.20	0.81	0.33

จากตาราง 4 ด้านความพร้อมของนักเรียน พบว่า สภาพปัจจุบันของด้านย่อยมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.17$)

ความต้องการจำเป็นของความพร้อมของนักเรียน พบว่า มีค่าความต้องการจำเป็นของด้านย่อยใกล้เคียงกัน คือ การเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเอง และด้านวิชาการ

ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (PNI = 0.34) และการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนทั่วไป โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือ และปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี (PNI = 0.33)

ตาราง 5 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก ด้านสภาพแวดล้อม

สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก	สภาพปัจจุบัน		สภาพพึงประสงค์		ค่า PNI
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
2. ด้านสภาพแวดล้อม	3.12	1.38	4.18	0.82	0.34
2.1 ปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเข้าถึงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนได้	3.05	1.32	4.15	0.81	0.36
2.2 จัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เกิดขึ้นกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคคลอื่นในโรงเรียน	3.18	1.45	4.22	0.84	0.32

จากตาราง 5 ด้านสภาพแวดล้อมในภาพรวม พบว่า การจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.18$) มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเข้าถึงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนได้ ($\bar{X} = 3.05$)

ความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม พบว่า ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเข้าถึงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนได้ (PNI = 0.36)

ตาราง 6 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก	สภาพปัจจุบัน		สภาพพึงประสงค์		ค่า PNI
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.06	1.53	4.12	0.95	0.35
3.1 จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.92	1.47	3.92	0.96	0.34
3.2 ประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.03	1.53	4.03	1.00	0.33
3.3 จัดทำแผนการสอนรายบุคคลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.00	1.55	4.05	0.99	0.35
3.4 ใช้วิธีการสอน เช่น แบบเพื่อนช่วยสอน ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนโดยร่วมมือกัน การวิเคราะห์งาน เป็นต้น	3.22	1.56	4.22	0.89	0.31
3.5 จัดทำรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเป็นระบบ	3.14	1.54	4.22	0.82	0.34
3.6 จัดกิจกรรมการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนอกห้องเรียนและชุมชน	3.06	1.54	4.26	0.83	0.39
3.7 ประกันคุณภาพการศึกษาด้านการจัดการเรียนร่วม	3.09	1.59	4.11	1.05	0.33
3.8 รับนักเรียนพิการหรือที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป	3.02	1.56	4.06	1.01	0.35

3.9 จัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.03	1.55	4.23	0.98	0.40
---	------	------	------	------	------

จากตาราง 6 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การใช้วิธีการสอน เช่น แบบเพื่อนช่วยสอน ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนโดยร่วมมือกัน การวิเคราะห์งาน เป็นต้น ($\bar{X} = 3.22$) มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การจัดทำรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.14$)

ความต้องการจำเป็นของกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (PNI = 0.40) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมการเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนอกห้องเรียนและชุมชน (PNI = 0.39)

ตาราง 7 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก

สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก	สภาพปัจจุบัน		สภาพพึงประสงค์		ค่า PNI
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
4. ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก	2.88	1.55	3.96	1.04	0.38
4.1 กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเป็นทิศทางในการจัดการเรียนร่วม	2.97	1.57	3.92	1.15	0.32
4.2 จัดสรรงบประมาณด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อจัดการเรียนร่วม	2.94	1.60	3.95	1.05	0.35
4.3 ระบบการบริหารจัดการด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนร่วม	2.83	1.50	3.95	1.04	0.40
4.4 นำกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามาใช้ เช่น ให้อุปกรณ์พัฒนาทักษะการสื่อสาร ให้อุปกรณ์เล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา เป็นต้น	2.97	1.54	3.92	1.04	0.32
4.5 จัดเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบสัมผัส คีย์บอร์ดชนิดพิเศษ เป็นต้น	2.82	1.48	3.91	1.01	0.39
4.6 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แก้อั้วล้อเลื่อน เครื่องเปิดฟังหนังสือเสียง เป็นต้น	2.72	1.58	3.82	1.03	0.40
4.7 จัดสื่อทางการศึกษา หรือเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) พจนานุกรมระบบเสียง	2.86	1.54	4.00	0.98	0.40
4.8 จัดบริการทางการศึกษาที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทต่าง ๆ เช่น การสอนเสริม การแนะแนวการศึกษา เป็นต้น	2.88	1.47	3.97	0.97	0.38
4.9 จัดทำสื่อในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากตัวพิมพ์ เช่น หนังสือเสียง บัตรคำ บัตรภาพ เป็นต้น	2.97	1.56	4.02	0.99	0.35
4.10 มีมาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมดนตรีบำบัด เป็นต้น	2.88	1.57	4.05	0.96	0.41
4.11 มีครูการศึกษาพิเศษประจำชั้นเรียน	2.83	1.76	4.03	1.25	0.42

จากตาราง 7 ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเป็นทิศทางในการจัดการเรียนร่วม ($\bar{X} = 2.97$) การนำกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามาใช้ เช่น ให้อุปกรณ์พัฒนาทักษะการสื่อสาร ให้อุปกรณ์เล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา เป็นต้น ($\bar{X} = 2.97$) และการจัดทำสื่อ

ในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากตัวพิมพ์ เช่น หนังสือเสียง บัตรคำ บัตรภาพ เป็นต้น ($\bar{x} = 2.97$) มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การจัดบริการทางการศึกษาที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ เช่น การสอนเสริม การแนะแนวการศึกษา เป็นต้น ($\bar{x} = 2.88$) และการมีมาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมดนตรีบำบัด เป็นต้น ($\bar{x} = 2.88$)

ความต้องการจำเป็นของสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีครูการศึกษาพิเศษประจำชั้นเรียน (PNI = 0.42) รองลงมา คือ มีมาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมดนตรีบำบัด เป็นต้น (PNI = 0.41)

อภิปรายผล

การบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) พบว่า ด้านความพร้อมของนักเรียนเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้กล่าวว่า เนื่องจากเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการและความสามารถทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ แม้ว่าความต้องการพื้นฐานไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การให้การศึกษาควรมีรูปแบบและวิธีการที่แตกต่างไปจากรูปแบบและวิธีการสำหรับเด็กปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้มีศักยภาพในการเรียนรู้ได้เต็มที่ ผู้วิจัยเห็นว่าการเตรียมความพร้อมในนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และในนักเรียนปกติมีความสำคัญมาก เนื่องจากการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน จึงควรเตรียมความพร้อมโดยการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักเรียนปกติ เพื่อให้ทั้งสองกลุ่มสามารถพัฒนาการเรียนรู้ ความสามารถ และเรียนร่วมกันได้อย่างดี

ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด สอดคล้องกับพัฒน์ ภาสบุตร (2531) กล่าวว่า การจัดสื่อการเรียนการสอนให้พอเพียง เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนได้สะดวกรวดเร็วทันกัน หรือพร้อมกันกับเด็กปกติ ผู้สอนจะต้องมีสื่อที่ใช้สอน แบบเรียน คู่มือ วัสดุฝึก พอเพียงที่จะให้เด็กเกิดความเข้าใจ ซึ่งอาจมีบางอย่างที่แตกต่างไปจากที่ใช้กับเด็กปกติ ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดเตรียมสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในการช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนาทักษะของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถเรียนร่วมได้เป็นอย่างดี

1. ด้านความพร้อมของนักเรียน

ด้านความพร้อมของนักเรียน พบว่า การเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเอง และด้านวิชาการให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2533) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้การจัดเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ คือ ครูผู้สอนควรระลึกว่าพัฒนาการของเด็กในด้านอารมณ์ สังคม ของเด็กมีความสำคัญเช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าครูผู้สอนเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่จะช่วยเตรียมความพร้อมในทุกด้านให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนทั่วไป โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

เพื่อให้เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี สอดคล้องกับกรรทอง จุฬารัชนีกร (2556) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาพิเศษควรคำนึงถึงการอยู่ร่วมสังคมกับ คนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนเด็กเหล่านี้จึงควรให้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่ควรจะทำได้ ผู้วิจัยเห็นว่าการสร้างความรู้สึกรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นสิ่งสำคัญที่จะ ช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ การช่วยเหลือตนเอง และการใช้ ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ความต้องการจำเป็นด้านความพร้อมของนักเรียน พบว่า การเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเอง และด้านวิชาการให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษยังไม่เพียงพอ สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2533 หน้า 201-202) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้การจัดเรียนร่วม ประสบผลสำเร็จ คือ ครูผู้สอนควรระลึกว่าพัฒนาการของเด็กในด้านอารมณ์ สังคม ของเด็กมีความสำคัญ เช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมในเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกด้านอย่างถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลดีในระยะ ยาว

2. ด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสภาพแวดล้อมพบว่า การจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการสร้างบรรยากาศของการยอมรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับกรรทอง จุฬารัชนีกร (2556) ได้กล่าวว่า การศึกษา พิเศษควรมุ่งให้เด็กมีความเข้าใจ ยอมรับตนเอง มีความเชื่อมั่น และมีความรับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการ จัดประชุมเพื่อสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยให้นักเรียนมีความ มั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า

ความต้องการจำเป็นด้านสภาพแวดล้อม พบว่า สถานศึกษาขาดการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเข้าถึงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนได้ สอดคล้องกับผดุง อารยะ วิญญู (2542) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด จะเป็นผลดีกับเด็กมากที่สุดโดยเด็ก ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุง และพัฒนาสภาพแวดล้อมทาง กายภาพของโรงเรียนให้มีความเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าใช้งานสื่อการ เรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนได้

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า การใช้วิธีการสอน เช่น แบบเพื่อนช่วยสอน ระบบเพื่อนช่วย เพื่อน การเรียนโดยร่วมมือกัน การวิเคราะห์งาน เป็นต้น สอดคล้องกับบังอร ต้นปาน (2536) ได้กล่าวว่า การ เรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมตอบสนองตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล การจัดเด็กพิเศษให้เข้าเรียนในชั้น เรียนร่วม จึงควรได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นการสอนเพื่อบุคคลทั่วไป เพื่อให้พัฒนาความพร้อม และความรู้ความสามารถของผู้เรียนทุกคนให้พัฒนาการทุกด้าน ด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับ ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดศักยภาพที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยเห็นว่า วิธีการสอนที่หลากหลายจะช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น ได้ฝึกทักษะที่

หลากหลาย การจัดทำรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2533) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้การจัดเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ คือ มีการประเมินการเรียน ความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยเห็นว่า การทำรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ ช่วยให้ครูผู้สอนมีข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน สามารถนำมาใช้ในการจัดการชั้นเรียน จัดการเรียนการสอน และปรับพฤติกรรมนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งตัวนักเรียนเองจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์สูงสุด

ความต้องการจำเป็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่เพียงพอ สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2533) ได้กล่าวว่า ควรเน้นเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็ก โดยให้เด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วยความพึงพอใจ จึงให้เด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วยความรู้สึกสำเร็จ ซึ่งจะนำไปสู่การที่เด็กพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดตารางสอนเสริมเป็นส่วนสำคัญเพื่อช่วยแก้ปัญหาเฉพาะบุคคลของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยให้นักเรียนได้ฝึกหัดด้วยตนเอง และให้การเสริมแรงควบคู่ด้วย การจัดกิจกรรมการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนอกห้องเรียนและชุมชนมีไม่เพียงพอ สอดคล้องกับกรรทอง จุฬิรัชนิกร (2556) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาพิเศษควรคำนึงถึงการอยู่ร่วมสังคมกับคนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนเด็กเหล่านี้จึงควรให้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่ควรจะทำให้ ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนและชุมชนจะเป็นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ใหม่ ๆ ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ปรับตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเป็นทิศทางในการจัดการเรียนร่วม สอดคล้องกับอุบล เล่นวาริ (2542) ได้กล่าวว่า การเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่จะร่วมกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจกับครูและบุคลากรทุกคนในการชี้ทิศทางของเป้าหมายในการจัดการเรียนร่วม และดำเนินงานร่วมกันไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ การนำกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามาใช้ เช่น ให้เยี่ยมอุปกรณ์พัฒนาทักษะการสื่อสาร ให้ยืมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับกรรทอง จุฬิรัชนิกร (2556) ได้กล่าวว่า ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือคนปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้เด็กปกติแล้ว ก็ควรจัดการศึกษาพิเศษให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย หากเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่สามารถเรียนในโปรแกรมการศึกษาที่รัฐจัดให้เด็กปกติได้ ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้วิจัยเห็นว่า การนำกฎหมาย กฎกระทรวง ที่เกี่ยวกับสิทธิได้รับบริการ ความช่วยเหลือต่าง ๆ ทางการศึกษา ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของรัฐที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการจัดศึกษาแบบเรียนร่วมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับความเท่าเทียมกับนักเรียนปกติ

การจัดทำสื่อในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากตัวพิมพ์ เช่น หนังสือเสียง บัตรคำ บัตรภาพ เป็นต้น สอดคล้องกับกรรทอง จุฬิรัชนิกร (2556) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาพิเศษต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพ

ความเสียเปรียบของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท โดยใช้แนวการศึกษาของเด็กปกติ ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดทำสื่อการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีแตกต่างกัน เป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนรู้ และฝึกทักษะร่วมกับนักเรียนปกติ

ความต้องการจำเป็นด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ขาดครูการศึกษาพิเศษประจำชั้นเรียน สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2533 หน้า 201-202) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้การจัดเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ คือ ครูจะต้องทำงานประสานกันและร่วมมือกันอย่างดีระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับครูปกติ ผู้วิจัยเห็นว่าครูการศึกษาพิเศษมีความสำคัญอย่างมากในการดูแล และจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังสามารถให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูผู้สอน บุคลากรของโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนปกติเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว และการให้ความช่วยเหลือกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ได้พัฒนานักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ขาดมาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กิจกรรมดนตรีบำบัด เป็นต้น สอดคล้องกับวาริ ธีระจิตร (2537 หน้า 10-11) ได้กล่าวว่า การจัดโปรแกรมการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ควรเป็นที่ความสามารถของเด็กและให้เด็กมีโอกาสได้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะคำนึงถึงความพิการ หรือบกพร่อง เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจว่าแม้ตนจะมีความบกพร่อง แต่ก็ยังมีความสามารถบางอย่างเท่ากับหรือดีกว่าคนปกติ ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าการมีมาตรการอื่นที่ช่วยเปิดโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เป็นการสร้างความมั่นใจในการเข้าสังคมได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลไปใช้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารต้นสังกัด และผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารต้นสังกัด

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาขาดการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเข้าถึงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนได้ ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเข้าถึงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนได้อย่างทั่วถึง

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ขาดครูการศึกษาพิเศษประจำชั้นเรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรดำเนินการจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษประจำชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาตามศักยภาพอย่างเหมาะสม และให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูผู้สอน บุคลากรของโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนปกติ เกี่ยวกับการยอมรับ การปฏิบัติตัว และการให้ความช่วยเหลือกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า การเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเอง และด้านวิชาการให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษยังไม่เพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการฝึกอบรม ประชุม สัมมนาเพื่อมีความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเอง และด้านวิชาการให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า การจัดกิจกรรมการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนอกห้องเรียนและชุมชนมีไม่เพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล และได้เรียนรู้ที่จะปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเอง และด้านวิชาการให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นปัญหาที่สำคัญ จึงควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดบริการสอนเสริม และกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นปัญหาที่สำคัญ การวิจัยในอนาคตจึงควรทำการศึกษาทัศนคติของบุคลากรภายในและภายนอกโรงเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาพิเศษโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาพิเศษ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรรทอง จุลิรัชนิกร. (2556). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษระดับปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา อิมอุดม. (2543). *การประเมินโครงการการเรียนรู้ร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนปกติกรณีศึกษาโรงเรียนพญาไท และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ภาควิชาวิจัย การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ชนาสร นิมนวล. (2549). *การศึกษาการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนเรียนร่วมระดับปฐมวัยของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ธัญญ์จิตา ญาณวิริยะวงศ์. (2559). *แนวทางการพัฒนาความพร้อมในการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนใน*

สังกัดสำนักงานเขตบางรัก. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บึงอร ตันปาน. (2535). *การเรียนรู้ของเด็กพิเศษ*. กรุงเทพมหานคร: แสงสุทธิการพิมพ์

เบญจา ชลธารันนท์ และคณะ. (2546). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงสร้างซีท*. กรุงเทพฯ: เพทายการพิมพ์.

ผดุง อารยะวิญญู. (2533). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

ผดุง อารยะวิญญู. (2542). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เว้นแก้ว.

ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางรัก. (2559). *รายงานการตรวจเยี่ยมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร.

พัฒน์ ภาสบุตร. (2531). *การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ*. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการดูแลคนพิการ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วารีย์ ธีระจิตร. (2537). *การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรศักดิ์ เรืองงาม. (2555). *การศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร*. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2557). *หลักเกณฑ์การขอเปิดสอนการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม)*

ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามมติคณะกรรมการพิจารณาความพร้อมการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2557. กรุงเทพมหานคร.

อัจฉริยา กุดหอม. (2550). *ทำการศึกษากาปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตาม*

มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม: การวิจัยพหุกรณีศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์).

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

อุบล เล่นวารี. (2542). *การบริหารและการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จำไทยเพรส จำกัด.

ภาษาอังกฤษ

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.

Educational and Psychological Measurement. V. 30, 607-610.